

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 13. mal. travna 1883.

List 15.

Mladi mučenci Gospodovi.

Menim, da bi bila zbirka mladostnih izgledov jako pomanjkljiva, ko bi se tudi ne spominjali tistih blagih mladenčev in devic, dečkov in deklic, ki so ob časih kerščanskega preganjanja junaško dali svoje mlado življenje za Jezusa.

Grozoviti in strašni so bili ti časi; a bili so pa tudi srečni časi. Vera je bila takrat pri kristjanih živa, močna, nepremagljiva, djanska. Kristjani, zvesti posnemovavci Jezusa Kristusa, so sveto živeli in sveto umirali. Naj britkejše mučenje in terpljenje jih ni premagalo, da bi bili Jezusu nezvesti postali in sv. vero zatajili.

Čuditi se moramo in stermeti, ako preišljujemo različne muke, ktere jim je bilo prestati. V Rimu je cerkev sv. Štefana (st. Stefano rotondo), kjer so po stenah naslikane razne muke, kakoršne so morali kristjani terpeti. Že same podobe so tako strahotne, da si jih še nekteri ne upajo pogledati; kajti milo bi se jim storilo in jokati bi se morali, ko bi jih jeli ogledovati. Kako grozovito je moralo še le biti terpljenje samo!

Vse kristjanom namenjene in odbrane muke bi bilo nemogoče naštet; a koristno nam bo, ako vsaj nekatere navadniše prevdarimo.

Ako se je zvedelo o katerem koli, da je kristjan, je bil poklican pred ajdovskega sodnika, pred cesarja samega ali pa pred njegovega namestnika. O kako težko je bilo že to, preden se je začela sodba in preiskovanje! Mnogi so bili bogati, imenitni, plemenitega stanu: pa vse so morali zapustiti, dom in premoženje, starši svoje ljubljene otroke, sinovi in hčere svoje predrage starše in sploh vse, kar jim je bilo še drago na zemlji.

Pa to je bil še le začetek. Kdor je pred sodnikom naravnost spoznal svojo vero, tega so skušali ob sv. vero pripraviti, naj pred s prijaznim pregovarjanjem in s prilizljivimi obljubami, potem z žuganjem, slednjič z raznimi mukami.

To mučenje se je navadno takole verstilo. Kristjane so z vervmi zvezali na rokah in na nogah; zdaj so jih položili na tezavnice in so jih tako silno nategovali, da so bili udje iz sklepov izmaknjeni, da so se kosti lomile in nohtovi pokali po rokah in nogah; med tem so jim tudi meso tergali z železnimi kremplji, kleščami in

grebeni, da so se jele kosti kazati, in z gorečimi baklami so jih žgali. Druge so obesili za roke ali pa za noge, jih z veliko težo obtežili, pretepali jih s šibami, s palicami, s kolmi, z jermeni, s korobači in škorpionji. Vse to pretejavno orodje je bilo ob koncu še oboroženo z železnimi kaveljčki, s svinčnimi kroglicami ali drugače. V rane so jim potlej še večkrat devali soli in jesiha, da so bolj sklele.

Če je mučenec pri tolikem terpljenju še živ ostal, je bil peljan ali v smert ali pa v ječo, da bi potlej zopet z novim terpinčenjem premagali njegovo stanovitnost. V ječah je bilo zopet hudo terpljenje. Bile so temne, vlažne, polne zaduhlega, kužnega, smerdljivega zraka; roke in noge so jim vklepali s težkimi verigami; devali so jih v klade, ki so bile narejene iz dveh velicil širokih hlodov, v ktere so bile izdobljene luknje, da so noge, včasih tudi vrat mučencev vanje vtikali; tla so z ostrimi in z bodečimi čepinjami nastlali, da so morali hudo ranjeni kristjani na njih ležati, ali pa so jih še siloma gole vlačili po takih zbodečinah. — Včasih so jih v ječi pustili, da so umerli lakote in žeje ali pa vsled razgnojenih ran, včasih pa so jih zdravili, da bi jih na novo še hujše mučili. Tudi so jim pošiljali v ječo neverske starše, brate in sestre, otroke in prijatelje, da bi jih bile premagale njihove prošnje in solze, ker jih telesno terpljenje ni moglo.

Za mlade nedolžne so imeli pa pripravljeno še neko drugo dušno terpljenje, ktero se mi med vsemi naj hujše zdi. Če so namreč stanovitni ostali in se niso dali z najhujšimi mukami od prave vere, — od Jezusa odverniti, poslali so jih k naj bolj spridenim in zapeljivim osebam, da bi bili pohujšani in zapeljani, kajti v svoji kačji prekanjenosti so prav sodili, da kristjana, ki se je dal v velike grehe zapeljati, je stokrat lože ob vero pripraviti, kakor pa nedolžnega, ki ima le samo neomadežane stopinje za seboj po vsih svojih potih. In če se mučencem čudimo, da so telesno terpljenje tako serčno prenašali, moramo še bolj stermeti in Boga hvaliti, da so take satanove najemnike tako pogumno premagali; angelj varh jim je večkrat vidno pomagal, Jezus jih je s čudežem rešil. Izgledov te verste imamo brez števila, tako je n. pr. sv. Neža, sv. Lucija, sv. Agata itd.

Iz Ječe so bili večidel vsi v smert obsojeni. Če pa so imeli kateri še dalje pri življenju ostati, poslani

so bili v pregnanstvo. Zgubili so vse premoženje in vse pravice: kakor sužnji morali so najtežavna dela opravljati. Slab živež, slaba obleka, verige, zaničevanje in tepenje, to je bil njih delež, dokler jih ni smert rešila in preselila v nebeško domovino, kjer ni več ne terpljenja ne žalovanja. V zaničevanje so take večkrat z razbeljenim železom na čelu zaznamnjali, da so se za vse življenje od drugih ločili.

Kteri so bili pa v smert obsojeni, umreti so morali v najhujših neslišanih bolečinah.

Velikokrat, zlasti v Rimu so jih dajali divjim zverem, da so jih raztergale. Numidijskih levov, medvedov iz nemških gozdov, oroslanov, tigrov, panterov in divjih volov so iz vsih strani sveta za drage denarje nakupovali in v posebnih prostorih zapirali. Kadar je bil cesarjev god ali kaka druga slovesna veselica, so zveri izstradali in potlej nad kristjane zapodili. Včasih so lačne zveri kristjane precej raztergale; večkrat so jim pa tudi (kakor na gotovo više povelje) prizanesle in se kakor krotka jagnjeta do njih vedle ter s tem celemu svetu kazale tužno resnico: divje zveri imajo usmiljenje, strastno zdvijani človek pa ne.

Prav veliko so jih ob glavo djali; nekatere precej po sodbi, nekatere pa, ker jih drugač niso mogli umoriti. Premnogim so uzeli življenje z ognjem, ker so nekatere na germadah sežigali, nekatere na mrežah počasi pekli, spet druge so kuhali v kotlih, ktere so napolnili z vrelim oljem ali razstopljenim svincem. Tudi obešali so jih in kržali. Da so več terpeli, so jih obešali z glavo navzdol in večkrat zakurili pod njimi, da so se v dimu zadušili. Močne veje različnih dreves so siloma skupaj pripogibali, kristjane na nje privezovali, potem pa nagloma spet spuščali, da so bili v nepopisljivih bolečinah raztergani in umorjeni. S smolo so jih obdajali in zažigali, da so jim bili za svetilnice; s kamenjem so jih obtežali in v globoko vodo potapljali. Nekterim so zobe iz ust izbili ali jih oslepili; družim so nos in ušesa, roke in noge odrezali. V kože divjih zveri so jih zavijali in hude pse na nje ščuvali itd.

Večkrat so jih mnogo naenkrat pokončali. Naložili so jih v kako slabo barko, ktero so brez jadra in vesla na široko morje pogнали, da so svetniki morali lakote umreti, ali pa so se celo barko zažgali, da se nihče ni mogel rešiti ali pa so jih primorali, da so v ledu zmrznili. Neko mesto v Frigiji, v katerem so samo kristjani živeli, so na šterih voglih zažgali, da so se v malo urah sežgali vsi prebivalci.

Toda ne prišel bi do konca, ko bi hotel vse natančno opisovati, kakor se bere v starih zanesljivih sporočilih iz tistih časov. Pa kakor je po tej strani vse tako strašno, do solz žalostno; je po drugi strani nedopovedljivo veselo in tolažljivo, da so kristjani iz vseh stanov, bogati in revni, učeni in priprosti, močni in slabotni, stari in mladi, junaški vojščaki in šibki dečki, oblastue gospe in nežue deklice, vsi iz vseh strani so pogubno, in neustrašeno, celo veselo, radostno pevaje hiteli v tako grozovito terpljenje in v tako strašno smert. Po skerbnem preiskavanju in številjenji je skazano, da v petih tisoč letih, v deseterem pregnanjanju jih je bilo mu enih 11 milijonov, samo v Rimu 2½ milijona. S tem pa pregnanjanje še ni bilo pri kraji, tudi v poznejših časih so bili posamezni pregnanjeni in morjeni po krivovercih in nevernikih; tudi v sedanjih dneh se v mnogih krajih spletajo mučeniške krone. Kar je Jezus rekel o revežih: „Uboge boste imeli zmiraj med seboj“, to velja — bi rekel — tudi o svetih mučencih, ker je prerokoval svojim učencem: „Mene so pregnjali, tudi vas bodo; učenec ne more biti več kot učenik.“ Reveži naj bi naša serca vedno nagibali k usmiljenosti,

sveti mučenci pa k serčni gorečnosti in junaški stovitnosti.

(Dalje sledi.)

Prisega.

Prisega je tako resno in tehtno opravilo, da že ime pretrese človeka, kateri ni vere zgubil. Zakaj prisega (juramentum, jusjurandum) je slovesno poklicanje vsevedočega in vsegamogočnega Boga na pričo, da je resnica, kar prisegavec izreče, ali da bo resnično spolnoval, kar zaterdi. Človek je nagujen k laži in k omahljivosti, zato je potreba posebnega pomočka, na ktere ga se je zanesti, da je terden in zanesljiv pri iskanju in zagotavljanju resnice, brez ktere človeško družbinstvo nima stalne podlage. Človek prisegajoč mora resnico govoriti in pričati, če bi imel pri tem tudi naj večjo škodo terpeti, ali življenje samo zgubiti. Zato so prisego ineli tudi že poganski narodi v starodavnih časih, se vé, da ne v tem visokem in svetem pomenu, kakor je v keršanstvu. Aristotel pravi, da „prisega je zaterjenje med poklicanjem Boga, za ktero zaterjenje se dokaz pogrēša.“*) In Ciceron: „Prisega je religijozno potertjenje, za ktero je Bog priča.“**) Vsi narodi so spoznali, da pri prisegauju posreduje višji bitje v ta namen, da se resnica zaterdi. Ker pa je prisega tako silno važno opravilo, je čisto očitno, da v malih in neznatnih rečeh se prisegati ne smé, ampak le prav v tehtnih. Postavodajstva in sodnije imajo dožnost posebno na to gledati, da se v neznatnih in malenkostnih rečeh ne prisega, sploh, da se prisega ne zlorabi. Ravno ker je prisega tako tehtno opravilo, zato sv. Cerkev stavi nekatere pogoje, pod kterimi se smé prisegati.

1.) Prisegavec mora imeti k temu potrebno zmožnost, poznati in vediti visoki namen in važnost prisega. Biti mora toraj že v primerni starosti. Cerkveno pravo priznava zmožnost za prisego takim, ki so 14. leto doveršili, — poprej naj se ne pušajo k prisegi. Po nekterih družih deželah se to dopusti še pozneje, n. pr. z 18. letom. — 2. Prisegavec mora tudi oziroma na pričujoči dušni stan za prisego biti zmožen; ne smé prisegati v pijanosti, ali če je sicer zmešan. — 3. Izrek ne smé biti prisiljen, podkupljiv itd. — 4. Mora tudi prisegavec biti pošten človek; ne taki ki je n. pr. zarad krive prisege ali družih hudobij v slabem imenu. — Drugo glavno zahtevanje pri prisegi je to, da zunanje pričanje prisegavca se mora popolnoma zlagati z notranjim prepričanjem, ne smé si v sercu nič priderževati, nič drugač misliti, kakor to kar prisega. Nedopušeni so torej notranji prideržki, tiho storjeni pristavki in enake presukovanja prisega; to bi storilo krivo prisego. — Reč, za ktero se prisega, mora poslednjič tudi biti taka, za kakoršno se po pravici smé prisegati. Neveljavna bi bila vsaka prisega, ki bi bila nasprotna veri, čednosti, ali pravicam družih. — Po cerkvenem pravu mora prisegač biti pri jasni pameti, in prisegauje naj se zgodi saj dopoldne, v sodnijski hiši, in tudi ne kako nedeljo ali zapovedani praznik. Želeti pa je po omenjenem pravu, da naj bi bil pričujoč kak duhoven, kateri bi prisegavcem pred oči stavil, kako tehtno opravilo je prisega.

Ker si prideržimo še dalje o tem kaj pisati, naj bode za danes samo še pridjan izgled v pojasnjenje, kako zvesto se mora spolnovati, kar človek Bogu ali ljudem s prisego zaterdi ali obljubi.

Pred nekaj leti se je pitje žganih pijač po Angleškem tako razširjalo, kakor se po nesreči dandanašnji

*) „Orkos esti meta theias paralepseos fasis anapodeiktos.“ — **) „Est enim jusjurandum adfirmatio religiosa... quasi Deo teste.“

razširja po Kranjskem. Bog pa je o tej kužni povodnji obudil nekega P. Mathewa, ki je po vsi deželi hodil, treznost oznanoval in prejemal ob enem obljube treznosti od ljudi, da ne bodo več žganih pijač pili. V mestu Thurles-u na Angleškem mlad človek, ki je bil obljubo treznosti P. Mathewu prisegel, za smert zbolí in mu je dan na dan huje. Zdravnik mu zapiše zdravilo z močnimi pijačami in hvali, kako koristno je to zdravilo za pospeševanje zdravja. Pa zastonj; mladi človek se brani jemati zdravilo, ki je zoper obljubo treznosti. Na vso moč mu prigovarjajo, in pravijo mu poslednjič, da njegova upornost mu bode nakopala smert; na kar pa odgovori: „Prav, ako umerjem, vendar Bog ne more reči, da sem prisego prelomil.“ Toda zvestoba v spolnovaji obljub ima poseben blagoslov od Boga: otrok je ozdravel.

Matej Lavrenčič.

Vzemi zemlja, kar je tvoje! —
Obudi ga, Gospod poslednji dan!

Vzemi zemlja, kar je tvoje! — Ko pogledamo merliču v obraz, v bleedi, prepadli obraz, ko iščemo v truplu zastonj duha, ki je prej na njem odseval, duha, ki je bil z nami najtesneje zvezan, — ah, takrat se nam serce skerči, kakor da ga je obdala ledena skorja. Gledam — pa Tebe ne najdem, premili prijatelj! — kar vidim, to je truplo, to je zemlja, a Tebe — ni več! Tedaj tudi Tebe, ljubi Matevž, ni več! V spominu gledam še Tvoje živo lice in njegovo gibanje, slišim Tvoje govorjenje, v rokah svojih čutim še Tvojo roko, duha se oklepata, duha dveh mnogoletnih prijateljev in tovarišev, pa to je le spomin, prazen spomin — Tebe ni več tukaj! Kaj mi je tedaj mari to mertvaško lice! Zakrije ga rakev, pokajo kladva, slišim bobnenje rakve, ki derči v globočino, kako pada na-njo perst — votlo, grozno — in jaz se zakrijem in serce se mi vije od bolečin; pa čemu? Saj Tebe ni več! Naj vzame zemlja, kar je njenega!

Milemu prijatelju kličem te besede, ki je sklenil svojo mlado, bogoljubno življenje 5. aprila, Mateju Lavrenčiču. Pač mlado življenje, — saj je bil star še le 24 lét, (rojen 24. januarja 1859), in bogoljubno življenje, — saj je bil duhovnik, lani posvečen novomašnik, Gospodov hlapec in — reči smem, kot mnogoletni tovariš, terdno prepričan — hlapec po volji Božji. Ravno zato se nam mora britka zdeti ta zguba — lepo razcvetene cvetice iz duhovskega verta. Ker se je v svojem življenji odlikoval zlasti s ponižnostjo in skromnostjo, bi umerlemu ne skazal ljubavi, ako bi ga zelo povzdigoval. Slave pri drugih ni iskal; nam pa, ki smo ga poznali, bode njegova podoba ostala kot predrag spomin, naj ga kedo hvali, ali ne. Smemo se tolažiti, da je bila zauj smert rešiteljica iz dolgega terpljenja, dolge holehnosti. Božja previdnost mu je podala mnogo lepih darov zunanjih in dušnih. Dala mu je prav skerbne, blage stariše — oče mu je namreč verli kranjski dež. poslanec g. Matej Lavrenčič v Verhpolji — in kot prerojenec je vžival vso njihovo ljubezen. Perva vzgoja pri stariših mu je vcepila nekako naravno pobožnost in mirno věrnost, ki je tovarišem njegovim pozneje tako dobro dčela. V zadnjih svojih letih bil je bolj tih in rekel bi bojazljiv. V svoji prvi mladosti bil je kaj živ, in bil je tega vesel še pozneje, ko mu je od 6. gimnaz. razreda jela pojemati naravna veselost. Obiskoval je prav zgodaj domače šole v Vipavi, v daljni uk poslali so ga v 1. gimn. razr. v Gorico, naslednje leto pa v 2. razr. v Ljubljano. Ni bilo težko spoznati, da

je imel posebno za realne predmete lepe zmožnosti. Bolj pa se je vsakemu še prikupil s svojim lepim, pri-serčnim obnašanjem, torej je bil leto pozneje kot tretješolec sprejet v Alojznico. Tovariši njegovi so ga vedno radi imeli in tudi vodstvo je cenilo njegovo izgledno vedenje. Njegovo veselje za praktično delovanje, spoštovanje duhovskega stanú, za katerega so se mu zdele njegove moči preslabe, in neka telesna bolehavost, katera se je začela v lat. šolah, bodisi, zaradi tesnih persi ali splošne slabosti (kar je razodevala tudi njegova postava: bolj majhna in sklenjena), so ga nekoliko odvrčevala od semenišča. Toda vsakdo, ki ga je poznal, moral je ceniti poklicanega in izvoljenega za duhovski stan, ktereга si je tudi izvolil — v Božjo voljo vdan — in stopil je l. 1878 po zrelostni skušnji v semenišče. Čutil se je kot bogoslovec, ki se pripravlja za sveto življenje, na svojem pravem mestu. (Njegovi višji pravijo, da je bil „angeljskega življenja, pravi angelj;“ Vr.) V svojih opravilih v cerkvi in doma bil je jako natančen in věsten, zato smem — blag njegov spomin! — spominjaje se svojega tovariša iz vsega serca zaklicati: „Zvesti Gospodov hlapec.“ Ako ta ni poklican v svetišče Gospodovo, ni nihče drugi. — tako sem večkrat rekel sam pri sebi. Bolehnost ga je že to leto ožje in ožje stiskala, to mu je bilo videti na obrazu; ali vendar je ravno to leto razvijal nekako čudno moč. Mnogo je delal, bral in učil se — med drugim tudi laščine, v kateri je prav hitro napredoval. O počitnicah po 1. letu se je hotel do dobrega razvedriti in poterditi doma; ohrabil se je tudi toliko, da jo je mahnil na Hervaško, in videl sem v Zagrebu, kako je vse bistro opazoval; ogledal si je Karlovec in Dolenjsko ter vernil se dozdevno okrepcan domú. Pa kmali je jel v drugem letu tožiti, da se mu je na počitnicah in zlasti na potovanji bolehnost pomnožila, kar si je lahko razlagati, ker se zdravemu človeku je nevarna vedna sprememba v jedi, vožnje, vročina, potenje itd. Po zimi drugega tečaja bogoslovskega se ga resno loti bolehnost in ga prisili pred Božičem, da odide domú. Ni mogel prav veleti, kaj da mu je, a slabotnost zvrčal je na želodec. Doma se še precej dobro okrepcá. Ko se je zopet približalo novo šolsko leto, mu je učenje bilo težavno; toda zbu-jali smo mu serčnost in tako se je vernil l. 1880 v drugo leto. Tudi to leto je moral zaradi bolehnosti mnogo prestati, pa premagal je težave. Zato je v vselejšem upanji stopil v 3. leto. Tožil je sicer vedno, in videlo se mu je, da terpi. Se vé, da takrat se je malokedo zmenil za to; a če sedaj mislim, moram reči, da je težko nosil pezo življenja. O prijatelj mili, saj pač vživaš sedaj, kar si v terpljenji si prislužil. Mislim, da tudi tako terpljenje je neko mučeništvo. Zaradi njegovega vseskozi duhovskega vedenja odločili so ga lani — v 3. letniku — za mašniško posvečenje. Ko je pa tako blizo videl važnost in odgovornost duhovsko, segalo mu je v dušo. Spominjam se, kako skerbno me je poprašal: ali mu zamorem svetovati, da naj sprejme ponuženo mu čast? Kedo bi mu bil mogel odsvetovati? Kedo bi si ne bil želel imeti kmalu takega tovariša v duhovskem stanu? Odločil se je in pripravil se z vso vestnostjo, če tudi je bil bolehen. Bil je posvečen, zapel je novo mašo, pčl jo blagi mladenič in daroval Božje Jaguje — in sam sebe. Daritev ta je bila sprejeta, bila je Bogu prijetna, Božje Jaguje — in tudi on, novomašnik. O lepa daritev! Smel bi pač hvalne in sloveče pesmi peti, mili prijatelj, o tej daritvi; pa sedaj jih poješ sam, in kar si takrat gledal v podobi, sedaj gledaš od obličja do obličja!

Naj preidem od te daritve do druge, ko je dal svojo dušo Bogu, truplo pa zemlji. Ni si težko misliti, da v počasni bolezní, ki se je pričela prav resno o

Božiči, je mnogo terpel mladi služabnik Gospodov. Pred Božičem je bil odšel domú, da bi dosegel malo olajšanja. A smertna kal mu je bila že zasajena v serce, in smertni angelj je že sekal tanko nit lepega življenja. Sedaj je utergana, 5. apr. ob 11 dopoldne je skončal Matej Lavrenčič svojo zemeljsko pot, sicer čez malo postavljen, a vedno zvest: zato ga je poklical Gospod, da ga postavi v višo slavo.

Koliko solz pada na Tvojo gomilo, mili, preminuli prijatelj in vse te solze pretaka ljubezen, ker smo Te vsi radi imeli! Rekel sem, da je padla razcvetena cvetka na duhovskem vertu. Ne, ne! Le vsadili so lepo cvetko v zemljo in ako rosijo solze na to cvetico, na to klico; rosijo iz sladkega upanja, da bode cvetka prekrasno nekadaj zopet zacvetela. „Obudi ga, o Gospod!“ Tvoje blede lice, na katerem se je sprehajala telesna bolešt, kako se bode žarila zarad slave, da si terpel dolgo in vdano; glava, na kateri si nosil duhovsko krono, nosila bode nebeška duhovstva krono; v mašnem plašči bodeš stal blizu „š. i in dvajseterih“ in v maziljenih rokah prinašal Jagnjetu darilo. To podobo gledam, dragi prijatelj in tovariš — in solza grenkobe spreminja se v solzo rajskega veselja: Saj brez solz ne moremo biti, dokler smo v tej solzni dolini. — Ti pa si tam, kjer ni več solz. Zato bežite žalostni zemeljski spomini. — za njim hrepenimo, po nebeškej domovini!

V Gradcu, 6. aprila 1883.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Nova „Oljska gora“.) (Dalje.) Katarina Emerih še dalje popisuje, kaj vse je vidila, da se je godilo s terpečim Jezusom na Oljski gori. Vidila je, kako so se snovale memo duše Jezusove v nezmernih podobah vse pohujšanja iz vsih stoletij do današnjega časa in do konca sveta, za ktere mu je bilo zadostovati. To so bile zmotene lažnjive misli, prevzetna prekanjenost, prenapéte sanjarije, lažnjivo preroštvo, krivoverska terdovratnost in hudobija. Vsi razkolniki, opravičevalci samih sebe (češ: kaj bom k spovedi hodil, sej nimam nič grehov itd.), lažnjivi učeniki in videzno sveti zboljševalci, zapeljivci in zapeljanci so Jezusa zasramovali in terli, kakor da bi jim ne bil prav križan, raztergali in razdelili so sukno brez šiva Njegove cerkve. Vsak je hotel Odrešenika drugače imeti, le ne tacega, kakor se je iz ljubezni do nas daroval. Neštevilni so Ga terpežili, zaničevali, tajili. Neštevilne je vidil, ki so prevzetno z ramami zganovali, z glavo majali in memo Njega šli, ki je stegoval rešivno roko proti njim; oni pa so memo šli proti breznu, ktero jih je pogoltnilo.

Neštevilne druge je vidil, ki se niso upali očitno Ga zaničevati, tajiti; pa mehkotno merzeči so šli memo rán njegove Cerkve, ki so vender sami pomagali jih Cerkvi usekati (n. pr. marsikteri poslanci in postavodajalci ki glasujejo v škodo sv. Cerkve, kakor je šel levit memo njega, ki je bil padel med razbojnike. Vidil je, kako so se ločili od Njegove rajene neveste (sv. Cerkve), kakor bojzljivi, izdajski otroci zapusté svojo mater ponočni čas, ko vlomujejo roparji in morivci, katerim je razuzdano življenje odperlo vrata. Vidil je, kako so se plazili za plenom, ktereга so tolovaji nesli v samoto, za zlatimi posodami in sterganim vratnim kinčem (neveste Gospodove, ko so njeno premoženje ropali.) Vidil je, kako so ločeni od prave vinske terte polegali pod divjimi vinskimi tertami (n. pr. z odpadniki, ki so razsajali v Cerkvi nasprotnih politiških družbah, poslopih zoper papeža, Cerkev, hvalili odpad-

nike, jim celo pohvalna pisma pošiljali). Vidil jih je kakor zmotene ovce, izročene volkovom, ter so bili po nepridnih pašnikih od najemnikov gonjeni sem ter tje; niso pa hotli v ovčnjak dobrega pastirja, ki je dal življenje za svoje ovce. Vidil jih je brez domačije okrog tavati (ker so opustili sv. zakramente, sv. mašo ob dnevih Gospodovih in toraj zunaj sv. Cerkve, kakor brez domačije, dolgočasno tavajo po posvetni praznoti); in niso hotli viditi Njegovega mesta, visoko na gori postavljenega, ki ni moglo skrito ostati. (Slišali so zvonilo v Cerkev, vidili očitno zverševanje katoliškega življenja, povsod jim je Cerkev v oči šinjala in sijala; pa se niso zmenili za-njo!) Vidil jih je po peščenih valovih v pušavi, kako so jih razni vetrovi sem ter tje podili brez edinosti; oni pa niso viditi hotli hiše Njegove neveste, njegove Cerkve, ki je na skalo zidana, pri kateri bivati do konca dni je obljubil in ktere peklenške vrata premagale ne bodo. Niso hotli iti skoz ozke vrata, da bi vratú ne bilo treba ukloniti. Vidil je, da so šli za unimi, ki so šli drugam in ne skoz vrata notri; zidali so minljive, raznotere kočé na pesek (krivoverci in odpadniki), brez oltarja in daritve in imeli so petelinaste bandera na strehi (zavili so se, kamor jih je dobičkarstvo vleklo, brez ozira na pravo Cerkev in zveličanje); po teh se je ravnal njihov nauk. Roke so po meglah stezovali in hodili so za vedenci (vešami), ki so jih vodili k vodnjakom brez vode in ob robu prepadov niso poslušali glasú kličéče neveste, in smehljali so se lačni s prevzetnim milovanjem služabnikov in poslancev, ki so jih na svatovšino vabili. (Ali se da posvetnjaštvo še bolj živo popisati?) Niso hotli na vert, ker so se bali plotnega ternja, nekoliko pritežnost; in Gospod jih je vidil, opojene od samih sebe, izstradati se brez pšenice in usahneti brez vina (opušati velikonočno sv. Obhajilo in druge pomočke milosti Božje) . . . Jezus pa je vse vidil in je žaloval in hotel terpeti za vse, ki ga ne vidijo, ki nočejo nositi za Njim svojega križa v Njegovi nevesti (Cerkvi), kateri je samega sebe dal v presvetih zakramentih, v Njegovem mestu, zidanim na góri, ki ne more skrito ostati, v Njegovi Cerkvi zidani razkoli, ktere peklenška vrata premagale ne bodo.

Iz Gorice.*) Govor o pogrebu prevzvišnega gospoda **Andreja Gollmayr-ja**, knezo-nadškofa Goriškega, Nj. ap. vel. tajnega svetovalca, velikokrižnika reda Leopoldovega itd. itd. itd. Govoril prof. Dominik Alpi dne 20. marcija 1883.

Regem, cui omnia vivunt,
venite, adoremus.
Kralja, kteremu vse živi,
pridite, molimo ga.

Žalostno, britko opravilo mi je naloženo: govoriti imam dobrim otrokom, ki so zgubili ljubega očeta; govoriti pred tem odrom mertvaškim — v tem, ko Vaša serca globoka žalost prešinja, govoriti en sam korak daleč od mertve rakve, ki krije truplo velečeščenega našega Pastirja. V teh okoliščinah govoreč spominjam Vas, slavna gospóda, tistih besedi, ki jih sv. Cerkev polaga na jezik svojim služabnikom od konca mertvaških jutranjic, besedi, ki imajo v sebi moč, da omečijo Vaše bolečine, da nas v naši žalosti tolažijo: „Regem, cui omnia vivunt, venite, adoremus.“ „Kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo ga!“

Visoka, božja modrost sv. Cerkve je ta, da v pričo zmag, s katerimi se smert ponaša, veli obračati misli

* Po prijateljski roki nam je došel pričujoči ginljivi govor o pogrebu našega preslavaega rojaka, ki naj se kot zgodovinska znamenitost ohrani v „Zg. Danici“. Vr.

k Kralju življenja. „Regem. cui omnia vivunt, venite, adoremus.“ „Kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo ga.“

Žalostno je videti, kako smert vse podira in požira. Neizprosljiva njena kosa kosi, kakor ponižne rastljine, tako tudi stare hraste in močne ciprese. Z žalostjo nas napolnuje to grozovito vsakdanje razsajanje smertne kose, pod katero pada vsak trenotek žertev brez števila, brez ozira, na tiare mitre in žezla — in slavno žertev imamo tudi tukaj pred seboj; — ali tolaživna je misel, da vse živi pred neumerljivim večnim Gospodom. „Kralja, kateremu vse živi, pridite molimo ga!“

On, veliki Bog, bistveno in večno Življenje, brez začetka in konca, On je gospodar življenja in smerti; On je ustvaril to našo perst. — „Ipse fecit nos“ — On jo pa tudi, če mu je to všeč, v prah spremeni.

Uklonimo se temu najvišjemu gospostvu, tej verhovni mogočnosti našega Boga! „Venite, adoremus!“ „Pridite, molimo ga!“

Kaj je človek? Kaplja jutranje rose je. cvetličica na polji, ki se zjutraj razpihne. zvečer pa že zvane in se osuje. — Prah smo, nič nismo: ponižavši se torej v svojem prahu molimo Kralja življenja! „Regem cui omnia vivunt, venite adoremus!“ „Kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo ga!“

Vse, gospóda, živi pred Bogom, po njem vse živi. — In tako — potolažite se — živi tudi naš Oče in Pastir. čegar nemo truplo tu pred nami leži. Živi, da, živi tista plemenita duša, ki je oživljala Rajncega umerljivo telo, živi v naročji Božjem. Kedar se nismo zaušali, poklical ga je Bog k sebi; saj je On gospodar življenja in smerti: uklonimo se torej temu nerazumljivemu njegovemu sklepu, po katerem je poklican naš Oče od nas. Božja volja je bila taka. „Kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo ga!“

Živi našega Višega Pastirja plemeniti duh; kaj pa truplo njegovo? . . . Truplo njegovo spi počiva. Prestati mora ponižanje groba, sramoto gnjilobe in trohnobe — pa le za to, da nam poreče, da vse na svetu je nečimerno: bogastvo, časti in slasti; ali potem, ko to seme, zemlji izročeno, prestane osramotitev razkrojitve, pokliče ga Bog k lepše cvetočemu in častitljivšemu življenju, k življenju, katero ne zajde več; živelo bode, oživljaj ga bode Kralj življenja, pred katerim vse živi. „Kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo ga!“

Duša našega Očeta živi, živelo bode njega umerljivo telo; — živijo pa tudi njegove zasluge, živijo njegove kreposti.

Živijo pred Bogom, da prejmejo plačilo, in mi prosimo milega Boga, da mu plačilo podeli obilno.

Živijo pa zasluge in čednosti njegove tudi pred nami in za nas; živijo, da nas učijo, da jih občudujemo, da jih posnemamo.

Ne pričakujte, častita gospóda, da Vam bom obširno in na drobno popisoval življenje Njega, ki se je — preživlevši več ko četert stoletja med nami, te dni ločil od nas. Za tujce bi se spodobilo to storiti, nikar pa za otroke, ki so tako dolgo časa uživali njegovo očetovsko skerbljivost in ljubezen, ki so se zaradi njegove čudovite starosti bili že — rekel bi — sprijaznili z mislijo, da življenja njegovega ne bode konec, in ki gotovo nikdar ne pozabijo veličastne in ob enem ljubeznjive podobe, katero so malo da ne osem in dvajset let bili vajeni gledati tamle na tistem Sedeži.

In njegovi otroci so dobro poznali njegovo življenje, poznali smo mi vsi življenje njegovo ponižno in tajno, ki se ni šopirilo, čeprav ga je venčala čast in slava; življenje skoz in skoz delavno do zadnjih njegovih dni; življenje odlično duhovno, ki se je sveto-radostno napajalo z vsem, kar je resnično in dobro; življenje polno

darežljivosti za čast božjo, katera je bila vsikdar prva njegovih misli; življenje posvečeno blagostanju njegovih bratov in sinov, katerim je odkritoserčno želel naj večo korist.

Blagoslovljena iz nebes vcepila se mu je že od mladih let misel, da bode vse njegovo življenje, kakor meglica dišečega kadila na darilniku, čast in slavo darovalo Kralju nebeškemu. Združivši z neomadežano, angelsko nedolžnostjo krepak in bister um pa železno voljo, spoznavati zaklade resnice in modrosti, da bi jih potlej delil svojim bratom, — posvetil se je Bogu v duhovskem stanu, v katerem je imel leta in leta nositi eno najviših dostojnosti — dvojnati križ in pálium.*)

In, oj, kako je — ne iz borne častilakomnosti in človeškega napuha, ampak iz globokega spoštovanja do visoke svoje službe in časti, spoznavši se za kar je bil, za eno naj večih svetilnic na cerkvenem svetilniku, za živega namestnika Pastirja vseh pastirjev v svoji nadškofiji, spoznavši se za presvetli žarek velikosti božje, za odličnega nositelja in varha veljave in mogočnosti božje — oj, kako je on spoštoval in častil v sebi visokost svoje dostojnosti, sosebnost ta čas, ko je ves zamaknjen svete skrivnosti opravljal, ali ko je ss. zakramente deléč vernim milosti studence otkikal. In mi smo se veselili, ko smo gledali častitljivega starčeka, ki je dasi že pet in osemdeset let star, vendar še kazal v prijaznem obličju mladosten cvet; častitljiv sij mu je čelo obdajal. Ta mladostni cvet v sivi starosti, ki je bil znabiti časno plačilo na tem svetu odličnim njegovim čednostim, bil je nenavadno nassprotje, kateremu so se po pravici vsi čudili; in mi smo se ponašali da smo imeli med nami to častitljivo cvetočo sivostarost.

(Konec nasl.)

V Celovcu mesca sušca. (Potrdilo in zahvala.)

„Vis. čast. gosp.! Prijatelj moj davni! Prejel sem 12 gld., ktere so nekteri domorodci darovali in ste mi jih poslali. Razveselili ste me s tem, ker sem videl, da se spominjate mojega trudnega dela že od nekđaj na polju literature slavjanske in moje borbe za slovjanstvo in sveto vero. Hvala serčna Vam, gosp. Jeran, in vsem, kteri so se mene spomnili. — Telesno sem priletel, oči so mi oslabele, zato slabo pišem, — le pišem samo, zakaj oči ne morejo nadzorovati pisanja.“

(Dalje piše gosp. Majar, da ga je l. 1870 mertud zadel, potem ko je bil 15 let za kaplana na deželi in v mestu za provizorja, pa 18 let za župnika v Gorjah. Ima pa malo počitnino in od benefija 124 gld.)

Poslednjič pravi: „To pa me veseli, da slavjanstvo počasi sicer, pa vendar krepko napreduje, in da pri nas liberalna nevera očitno slabi.“

Matija Majar, l. r.

Pristavek: Čast. gosp. Matija Majar je bil roj. v Borovljah 7. sveč. 1809, posvečen pa l. 1836; tedaj je že dobro v letih. Pisanje kaže, da res ne more čitati, kar sicer še precej razločno piše. Bog in dobri prijatelji naj ga tolažijo v njegovem otožnem stanu. Vr.

Detinsko zaupanje.

(Za deklamacije.)

Mrači se, v cerkvi je prazno.
In mirno krog in krog je vse;
Na pragu malo dete pazno —
Samó tak pozno, kaj li če? —

*) To je nadškofovski volneni ovratnik. Prestavlja.

Se bliža lahko do altarja,
Proseče sklence ročice
K Zveličarju, čisto ko zarja,
Z očescem dviga serčice.

So zveste dekline pol — siroti
Povedale enkrat skrivaj:
„Tvoj oče je na krivi poti,
Da verne — móli — se nazaj?“

Besede, dete je umélo,
Globoko v serce vtisnilo;
Zato skrivaj je sem prispelo, —
Dolžnost je moja — misli — to.

Ne gane nič se, vse miruje,
Na mah pa detice čverstó
Si male čevljice izuje,
Na Božjo spleza mizico.

Tje k vratricam nagnè se lahuo,
Na tabernakelj poterkljá,
Šepeče milo, a živahno:
„Al' si, moj Jezušček, domá?“

Vse tiho! — Le od stene glasi
Doné slušèci zdaj nasprot;
A dete terka spet počasi —
Gospoda kliče drugi pot.

Tud' zdaj ostalo vse je mirno
Na klic premilo se glasèc;
A dete zopet terka véрно —
Gospod mar noče čuti več?

„Moj Ježček, si li tu?“ — vprašanje
Dozdaj zastoj — spet ponoví
Zaupno dete in terkanje
Na vratica — brez tožnosti.

A dete zdaj zastoj ne kliče,
Od znotraj rahlo glas doní
Kot rožce dih, ki vabi, miče:
„Da, tu sem, kaj češ dete mi?“

„Verniti ateja mi izvoli,“
Priserčno prosi deklica;
„Da zopet Te, kot drugi, móli,
Kot jaz, in moja mamica.“

O blagor ti detinska vera,
Ki tak zaupno govoriš;
Gospod tolažb ti vir odpira,
Kar si prosila, zadobiš.

K verstnicam spet podá se mala,
Ko Jezus blagoslov ji dal;
Mar ni le angeljev sreč'vala,
K' jih v hišo je Gospod poslal? —

Je malo malo dni minilo,
Zgodi se, kar prosila je:
Nebó očetu odklenilo
Se na detinske je prošnjé.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Irski mučenci. V kratkem, kakor se poroča iz Rima, ima pričeti kongregacija obredov preiskavo gledé velikega števila irskih mučencev. Imenik kaže mnogo nadškofov, škofov in mašnikov, ki so umerli v poterjenje svoje vere pred in med preganjem Henrika VIII, Elizete in Cromwella.

Iz Rima. Za razširjanje sv. vere so sv. oče Leon XIII zelo vneti. Pokazali so to tudi s tem, da so izvolili za tajnega kamernika č. g. Moréla, vrednika „Annalov“, in voditelja slavno znanega tednika za misijonska sporočila „Les missions catholiques“ v Sijonu.

V Rimu se je pretekli mesec vernil g. Celestin del Frate, apostolski delegat in izredni poslanec sv. Stola pri republikanski vladi v Chili-u. Bil je tam skor leto in dan in je veliko dobrega storil za ondotno cerkev, zlasti pri snovanju nove šolske postave, v čemur je katoliška Cerkev dobila častno mesto. Zdaj pa je framasonski duh tako obsedel vladne oblasti, da si prilastuje cerkvene pravice, ki jih Rim nikakor ne more odstopiti; toraj je pretergana diplomatska zveza z rimskim stolom.

Angleški katoličanje nameravajo v majniku skupno romati v Lard. Poseben red za to romanje bo določil kardinal Manning. Za Angleško je to kaj posebnega in kaže vesel napredek katoliškega življenja, ki je bilo toliko lét tako zelo zatirano.

Kakošne pošasti so nihilisti! Na železničnem tiru ne daleč od mesta Taganroga je bilo nedavno najdeno mrtvo truplo mlade dekline. Na lističu, ki je ležal zraven nje, je bilo zapisano, da umorjena je bila družnica prekucuhov, zoper ktere pa se je z izdajstvom pregrešila. Vsled tega da jo je rovarski odbor obsodil k smerti ter je obsodba s tem zveršena. S papirja se je zvedilo, da je bila umorjena študentovka Matrena Pogorelova, ktera je nedavno bila v naukih v Petrogradu. Zaklana je bila v vrat in imela je veliko rano na glavi, pa še veliko malih rán. — Tu imajo strahotni nauk nespametne dekline, ki v vsem hočejo posnemati moške zijala, še celo v rovarstvu, in jim je vse bolj mar, kakor kuhalnica, metla, orodje, ki nobeni ženski ne dela sramote, če tudi je gospodičina.

Amerikanske novice. Če ni katekizma in brezovke v šoli... Iz „Jung-Amerike“ ima Kolumbia čudne reči. Trop pobov iz očitnih (amerikanskih brezvérskih) šol se je nedavno oborožilo z revolverji, noži, bodali in drugim orožjem in zedinili so se v tolovajsko derhal. Slišalo se je pa tudi o mnogih tatvinah, ki se tem potepuhom pripisujejo. Na vsako malo razžaljenje od kacega tovarša potepuhi žugajo, da ga bodo razmesarili, in zakleli so se tudi, da se bodo zmaševali nad nadučiteljem, ako se bo vmes vtikal. V kratkem je bilo poškodovane veliko lastine. Pod stopnicami šolskega poslopja so našli kup oblanec in našganih žepenk, kar daje sumiti, da so hotli poslopje požgati. — Menijo, da so smerkovci prebiralí prismojene „romane“ o tolovajih itd., kar že otrokom možgane zmeša, še bolj pa se pogreša prava keršanska izreja domá in v šoli. Amerikanski dopisnik je te misli, da šolske znanosti po novošegni državni šolski zistemi niso pomočki zoper hudobije, temuč da pri pomanjkanji vérsko-nravne izreje jih še pospešujejo in delajo prekanjene hudodelnike. Kaj pomaga n. pr. branje, ako to znanost obrača v to, da bere knjižuge, ki ga napeljuje v zmote, v krajo, v nečistost (kakor večina novošegne beletristike) itd.?

Amerikanski freimavrarji, ki imajo v republici Čilejski vladno kermilo v rokah, hočejo tudi v tej republici zbuditi razpor s sv. Cerkvijo, ker zahtevajo, da bi duhovskim dostojnikom vlada službe oddajala. Dobrotno pogovarjanje ni nič pomagalo in papežev poročnik je boje zapustil deželo.

† P. Feliks Verreydt, naj starši jezuit v Ameriki, je umerl v Cincinnati, v 85. letu svojega življenja. R. I. P.

Strašne povodnji so pred kratkim razsajale v severni Ameriki, zlasti po državah Ohio in Misuri. V Germantownu so bile hiše tako čisto odplavljene in od-

nesene, da se še ceste več ne poznajo. Odnoslo je za vselej 3 delavšnice, 2 obertniški hiši, 40 stanovanskih hiš in 3 štale; 179 hiš, 133 klanic, 12 delavšnic in 6 obertnišnic pa je bilo na drug kraj zanesenih. — V Novem Albanu je samo pri steklarnicah 500.000 dolarjev škode. — V Shawnetownu je voda 100 hiš odnesla, 2000 ljudi je brez podstrešja.

Nesramno. V Novojorku so nedavno napravili ples v korist nekega na vislice obsojenega morivca. Kakošni vitezi so bili na plesu, kaže to, da so se bili — tudi iz nesramnih vzrokov — stepli in je bil eden s samokresnim strelom hudo ranjen.

Kaj koristi šolskim deklicam branje „romanov?“ V Greenville-u (Ill.) se je prav živo pokazalo, kako silno kužljivo moč do ženskih možgan ima branje sanjarskih novél, enacih povést, pesem itd. Nektere 14—16letne hčere iz najboljših hiš, ki so se z omenjeno kermo pasle, so se oskerbele s popotno pertljarijo, zapustile šolo, se podale kake 2 uri daleč v Pochontas, da bi se po železnici odpeljale dalje proti vzhodu, češ, da bodo kje za pésterne se vdinala in sanjarsko živele, kakor so v romanih čitale. V svojo lastno srečo so bile spoznane, dobri prijatelji so to reč naznanili staršem, kateri so še do časa poskerbeli, da se je karavana „dolgih las pa kratke pameti“ zopet domú vernila. — Ni čudo, da previdni Amerikanci nimajo zaupanja do tako imenovanih državnih šol, v katerih se veroznanstvo ne uči, toliko rajši pa mladino izročujejo redovnicam, katerih šole na svoje stroške zadržujejo, kakor so nam pravili naši rojaki.

Misijonar Jeram. V Mineapolu (St. Pavel) se je zbrala nemška srenja pod varstvom sv. nad angela Mihaela, v kateri bode pastiroval č. g. Peter Jeram. Že so kupljeni trije prostori, za cerkev, šolo in duhovšnico, za 11.000 dolarjev, in to spomlad že pričnó cerkev zidati.

Tudi drugod se neprenehoma zidajo mnoge nove cerkve.

Huda poskušnja. Na Devil-Lake-agenturi je pogorela misijonska hiša za izrejo indijanskih otrok. Ob enem je bučal grozen vihar, da se je ogenj strahotno naglo razširil. Vender so verle redovnice z nezmernim natezanjem rešile vsih 94 indijanskih otrok in nekaj pohišja.

Štirideseturna pobožnost se v zveznih državah prav pogosto obhaja; tako poprešnji mesec v poljskih cerkvah sv. Stauslava in sv. Hedvige v Milawaukeji, kjer je veliko poljskih duhovnov spovedovalo in bilo veliko obhajil. Kako obilno je poljsko prebivalstvo v ondotnih krajih, priča tudi to, da samo v cerkvi sv. Stanislava je bilo lansko leto obhajil 15000.

Kardinal Mak-Closkey, metropolit New-Yorski, je sklical provincijalni cerkveni zbor za dan 3. junija v cerkvi sv. Patrika v New-Yorku. To bo četerti zbor te provincije in prvi pod predsedstvom Mak-Closkeya.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Bolehen duhovnik za ljubo zdravje priserčno priporočen. — Neka posebna hišna potreba. — Sestra priporočuje svojega terdovratnega brata za spreobrnjenje. — Bolna deklica in še več drugih bolnikov. — Terdovraten grešnik za spreobrnjenje. — Zanikaren in razuzdan gimnazijalec priporočen od skerbne matere za poboljšanje. — Bolnik za ozdravljenje iz nevarne bolezni. — Mladeneč, nevarno bolan, za zdravje, ter hoče s polnim imenom se zahvaliti, ako se ozdravi. — Prehuda

bolezen na roki. — Brat in sestra sebe in terdovratnega brata priporočata za spreobrnjenje.

Koledar za prihodnji teden:

16. mal. travna. S. Martina d. m. — 17. S. Rudolf. — 18. S. Apolonij. — 19. S. Ema. — 20. S. Leon IX. p. — 21. S. Anzelm. — 22. Četerta nedelja po veliki noči. Najdenje trupel ss. Kocijana in tov. —

Množenje naše bratovšine.

V bratovšino Naše ljube Gospé presv. Serca je pristopilo od 1. januvarija do 31. marca t. l. iz slovenskih pokrajin z glavnim zastopom pri stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani novih družnikov 1334; poprejšnjih je 106.932; tedaj skupaj 108.266 udov. Res lepo število vernih, kateri posebno časté N. lj. G. presv. Serca in se v njeno varstvo priporočajo. Ne da se povedati, koliko jih je bilo potolaženih in uslišanih, ki so se po skupni bratovski molitvi priporočali nebeški Kraljici. Naj bi gg. duhovni pastirji svoje verne spominjali na to res na vse strani nepopisljivo blagonosno bratovščino, ktera svojim udom tako majhne dolžnosti naklada, kar vsaki brez pritežnosti opravlja, pa mu toliko dušne koristi obrodi. Zlasti naj bi starši, oskerbniki mladino bolj priporočevali za varstvo nedolžnosti, razuzdane pa za spreobrnjenje. Dobrotljivi Bog, kakor vse kaže, je za naše dneve velike nevarnosti, bi djal, nalaš dal ta pomoček katoliškim družinam, da bi se rešilo, kar se dá še rešiti. Nikar ne dremajmo! Še ako čujemo, se strahotno veliko ljulike seje. Mnogi morebiti še niso opravili velikonočnega sv. Obhajila; marsikteri bi se vender omečil, ako bi bil priporočen, ter bi veliko čez 100.000 ljudi vsak dan večkrat zauj klicalo k Mariji za prošnjo, da se spreoberne in reši svojo dušo. Kako potrebni so tudi mnogi bolniki te posebne pomoči za dušo in za telo! Hudobnež umira v grehu, in njegova duša — kdo vé, od koga jo bo Sodnik tirjal?!

Listek za raznoterosti.

† Prečastiti gospod Štef. Kocijančič, častni kanonik, knežje-nadškofijski konzist. svetnik, vodja kn. n. centralnega semeniša, bogosl. profesor itd. itd. v Gorici je 9. t. m. o 4 ½ zjutraj, previden s ss. zakram., umrl za mertudom, star 64 lét. Bil je naj berže naj slavniši učenjak v orientalskih jezikih na Avstrijskem in v vsakem oziru prav izversten gospod. Bog mu daj večni mir.

† Iz St. Vida nad Ljublj. Marijo Tomčevo, roj. Kraljičevo, ki je po kratki in hudi bolezni, previdena s ss. zakramenti umerla 7. t. m., priporočajo gosp. soprog Miroslav Tomec in drugi domači v molitev in blagi spomin.

Nove šmarnice! Nove bukve pod imenom „Lurški majnik in molitvenik“ so prišle na svetlo. Obsegajo „šmarnice“ in navadne molitve. Po pošti prejete, stanejo v polusnju 1 gld., vse v usnju brez zlate obreze 1 gld. 10 kr., z zlato obrezo 1 gld. 30 kr. Dobivajo se pri čast. g. Marešič-u v Šentvidu nad Ljubljano; pa tudi po nekterih ljubljanskih knjigarnah.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerščanstva. Špisal Ant. Keržič, katehet. I. II. in III. zvezek. — Pogrešali smo prav občutljivo izgledov iz keršanskega življenja za mladino. Temu je v okom prišel čast. gosp. omenjeni izverstni pisatelj s svojimi 3 knjižicami, katerih obseg je po večem bil v „Zg. Danici“, vse pa je posebej natisnjeno in se dobiva pri g. pisatelju in v katol. bukvarni pod imenovanim napisom (mehkovezani po 30 kr.), nekoliko že v drugič natisnjena. Ne le vsaka šolska kužnica naj bi imela to lepo

delo, ampak živo želimo, da tudi vsi izmed mladine, kolikor jih zná brati, naj bi imeli te podučne in spodbudne knjižice v svoji lasti in naj bi jih pogosto prebiral. Da se to res zgodi, naj bi skerbni starši, oskerbniki, gg. učitelji in kdor koli ima do mladine vpljiv.

Cerkveni obredi. Za ljudske šole sestavil Sim. Zupan, katehet. V Ljubljani 1883. Ta lična knjižica, 56 strani, je tudi za družine in domače branje prav pripravna, ker vse cerkveno leto se lahko spremlja in prebira, kaj pomeni ta in ta praznik, čas, obred itd.

Svibanjsko eviče. Zbirka pjesama za svibanjsku pobožnost. (Dozvolom prem. biskupa dr. Jurja Dobrile.) Izdao O. H. M. Natis družbe sv. Mohora. Neutrudljivi naš rojak, pisatelj č. o Hrisogon, ki je že veliko spodbudnega na svitlo spravil po knjigah in časnikih, je pričel pisariti tudi že v hervaškem jeziku. Ravno kar nam je prišla v roke lična knjižica z imenovanim napisom, ktera obsega 31 spodbudnih slovenskih Marijinih pesem, predjanih v hervaški jezik za mesec majnik ali „šmarnice.“ To je gotovo dobra misel in delce utegne dosti dobrega sadu roditi, ako se pesmi spravijo hervaškemu narodu, zlasti šolski mladini, s slovenskimi napevi v roke in se pesmi pevajo po cerkvah, kapelah in kucah v mescu majniku in sicer skoz leto, posebno o Marijinih praznikih. Želimo č. o. Hrisogonu, da bi nadaljeval lepo delavnost v korist hervaške mladine.

V Kranji je bil v torek, 10. t. m., slovesno keršen ter v katol. Cerkev sprejét izraelec gosp. Mavricij Schlesinger, c. kr. artilerist, Slovak po rodu. Več prihodnjič.

Na Ježici k zadnj. naznanilu še to-le: Lepi novi križ na zalo bandero sv. Jurja v Stožicah je napravil g. Zadnikar; častitljivo bandero farne cerkve sv. Kocijana pa je tudi prav dobro in skerbno vpravljala gospa Ana Hofbaurova.

Sprevod Kocijančičev je bil veličasten, duhovstva gotovo preko 50 oseb. Je pa pokojni tudi zaslužil tako sočutje, ker je bil naj blagša duša. Š.

Iz Tersta. Č. g. Anton Spinčič imenovan je župnik Kastavski; — v župnijo Momjan vmesten je č. g. Anton Urbanac; — v Plavije pride za kapelana č. g. J. Kavalič, v Kopar za duh. pom. in korvikarja č. g. Ivan Pecchiar; v Mile za duh. pom. č. g. Ivan Lupetina.

Služba za mežnarstvo na Trati pri farni cerkvi sv. Janeza Kerstnika nad Škofjo Loko se oddaja, tako, da novi cerkvenik v dan sv. Jan. Nep. (16. majnika) mora službo nastopiti. Sposobni pošteni prosivci naj se pisмено ali osebno oglašé pri ondotnem farnem vradu (z napisom do č. g. Frančiška Dolinarja, župnika); prednost imajo, kateri so samskega stanú z omenjenimi lastnostmi.

Zahvala. V imenu pogorelcev iz Broda se zahvaljujem za poslanih 8 gld. 10 kr. in iz serca kličem: Bog plačaj! Z odličnim spoštovanjem.

Anton Peterlin, župnik.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. župn. Tom. Šlibar 1 gld. 50 kr. — Čast. g. župn. Mat. Preželj 2 gld. — Čast. g. župn. J. Potočnik 1 gld. Čast. g. J. K. 1 gld. — Čast. g. župn. Greg. Jakelj 6 gld. — Čast. g. župn. Jože Kerčon 1 gld. — Čast. g. župn. Fr. Klemenec 2 gld. — Čast. g. Kurat Jan. Bizjan 5 gld. — Čast. g. župn. Tom. Eržen 1 gld. — Čast. g. kurat g. Al. Puc 2 gld. 40 kr. — Čast. g. župn. L. Škufca 1 gld. — Čast. g. dr. J. Svetina 1 gld. — Čast. g. Jak. Strupi 1 gld. — Prečast. g. dekan M. Skubic 5 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Po čast. g. Erkerji oseba 1 gld. — Iz Šmartnega pri Kamniku po čast. g. župniku 5 gld. 60 kr. — Čast. g. župn. A. Žgur 1 gld. — Rudnik po č. g. župn. 7 gld. 15 kr. — Čast. g. dr. J. Svetina 1 gld. — Iz Ternovega na Notr. po čast. g. Jak. Strupi-u 2 gld. 20 kr. — Pobožna družina 4 gld. (oddano g. stol. župn. A. Urbasu). — Iz Sóriče po čast. g. župn. Ant. Jamniku 34 gld. 20 kr. — Iz Kroke po čast. g. župn. J. Kapuz-u 7 gld. 50 kr. — Čast. g. Jos. Lukanec 9 gld.

Za pogorelce v Košani: Iz Železnikov po č. g. župn. J. Mraku 3 gld. 10 kr. — Iz Dupelj čast. g. duhovnik in duhovnjani 4 gld. — Horjul po čast. g. župn. Fr. Dolinarja 3 gld. 25 kr. — Čast. P. B. V. 3 gld. — Čast. g. župn. Jože Kerčon 2 gld. — Iz Šmartna pri Kr. nabirka 12 gld. po čast. g. župn. J. Krašovicu. — Čast. g. dr. J. Svetina 1 gld. — Z Loškega potoka zbirke 4. gld. po čast. g. adm. Jos. Zelniku.

Za cerkev v Bohinjski Bistrici: Č. P. V. 3 gld. — Čast. g. dr. J. Svetina 1 gld. — Po čast. g. J. Strupi-u iz notr. Ternovega 2 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Zalilog po č. g. župn. 2 gld. — Iz Železnikov po č. g. župn. J. Mraku 2 gld. — Po č. g. župn. J. Kapuz-u iz Kroke 3 gld. — Po prečast. g. dekanu J. Kovačiču: Hinje 7 gld. 90 kr.; Sv. Križ p. Turna 7 gld.; Žužemberk 7 gld.; Selo pri Šumb. 4 gld.; Čatež p. T. 3 gld. — Iz Teržiča 10 gld., izročil čast. g. J. Molj. — Iz Šmartnega pri Kamniku 4 gld. 20 kr. *) Popravek: Iz Senožec 2 gld. 60 kr. (zadnjič po zmoti 2 gld.)

Za sv. Očeta: Kropa č. g. župn. J. Kapuz-u 13 gld. — Čast. g. dr. J. Svetina 1 gld. — Čemšenik po č. g. župn. Fr. Rometu 8 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Od sv. Križa in z Jesenic 6 gld. — Rudnik 6 gld. 22 kr. — Iz Strug 12 gld. — Iz Šmarjete pri Klevevžu 22 gld. 80 kr. — Iz Mozolja 18 gld. — Iz Slavine 31 gld. — Iz Rake 35 gld. 65 kr. — Iz Motnika 6 gld. 40 kr. — Iz Horjula 21 gld. — Od sv. Križa nad Jesenicami 6 gld. — Iz Zalega loga nekaj platna in 11 gld. — Iz Kresnic 12 gld. 55 kr. — Iz Žaline 24 gld. 12 kr. — Iz Gorjan 28 gld. — Iz Žir 28 gld. — Iz Šturije 27 gld. 60 kr. — Iz Ustij 2 gld. 77 kr. — Iz Rudnika 6 gld. 22 kr. — Iz Unca 6 gld. — Iz Šmartnega pri Kamniku 6 gld. 20 kr. Popravek: V posl. štev. v zadnji verstici teh darov naj se bere: Vojsko po čast. g. Val. Klobusu 15. gld.

Za sveto Delinstvo: Č. P. B. V. 2 gld. — Iz Zlatopolja 50 kr.

Za misijon g. kav. dr. Jegliča v Sarajevu: Čast. g. dr. Živkov 5 gld. — Ljudmila 2 gld.

Za najpotrebniši pogorelce: Fužine po čast. g. J. Tavčarji 3 gld.

Za Bosno: Pos. g. Jož. Ožura za pogorele redovnice v Sarajevu 3 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. — r v K.: Prav vtregel; serčna hvala in pozdrav! — G. L. v Gr.: Prav iskrena hvala! Bolj natanko tudi mi nismo zvedili. Sicer: Dozdevna kaka pišca je prijazna le zvezdica. — G. S. v V.: To in prešnje — vse prav in dobro o svojem času. Poštenje nezvelemu prijateljstvu! Drugo o priliki. — G. Š. v T.: Gorka hvala in poklon od vsih 3 strani. — G. B. P—lj v M. in drugim: Vsi darovi prih. — G. V. V. Gratias! Drugo prih.

*) Op. Pri tem daru v našem zapisu, ni zaznamnjan namen; ako morebiti ni prav, prosimo naznaniti. Vr.